

flantinfo

Flantinfo is het driemaandelijks informatiebulletin van flantua-verheij
16e jaargang, nr. 4 - december 2004

BELASTINGPLAN 2005

In deze Flantinfo zullen we o.a. de belangrijkste onderdelen van het Belastingplan 2005 behandelen. Er gaat weer het nodige veranderen. Een deel van de wijzigingen die de staatssecretaris wilde invoeren zijn door de Tweede Kamer aangepast. Zo zijn in de afgelopen tijd diverse wijzigingen op de wijzigingsvoorstellen aangebracht. Vooral nog ziet het ernaar uit dat de onderstaande voorstellen in de wet zullen worden opgenomen.

Achtereenvolgens zullen veranderingen in de Inkomstenbelasting, de Loonbelasting, de Vennootschapsbelasting en de Successiewet aan de orde komen.

Inkomstenbelasting

Tarief

Het tarief van de Inkomstenbelasting wordt veranderd. Wat niet verandert is dat er vier tariefstapjes zijn en dat in de eerste twee schijven premies van volksverzekeringen wordt geheven.

De grenzen van de schijven en de percentages van de belasting en de premies veranderen wel.

Vanaf 1 januari 2005 is de tabel als volgt:

Belastb. inkomen	belasting	premies	totaal
€	%	%	%
tot 16.893	1,80%	32,60%	34,40%
16.893 – 30.357	9,35%	32,60%	41,95%
30.357 – 51.762	42,00%		42,00%
50.762 en meer	52,00%		52,00%

Deze tabel geldt voor belastingplichtigen die jonger zijn dan 65 jaar en premieplichtig zijn.

Aanslaggrens

De aanslaggrens wordt verlaagd van € 217 naar € 40. De regels voor het opleggen van een aanslag worden vereenvoudigd. Geen aanslag zal worden opgelegd als na een eerder verleende automatische teruggaaf niet meer dan € 40 zou moeten worden nageheven of wanneer niet meer dan € 13 zou moeten worden teruggegeven.

Heffingskortingen

Afhankelijk van de feitelijke situatie kan een belastingplichtige aanspraak maken op bepaalde heffingskortingen. Dit zijn kortingen op het verschuldigde belastingbedrag. De onderstaande heffingskortingen zijn niet alleen geïndexeerd, maar daarboven nog (iets) verhoogd. Uitzondering geldt voor de kinderkorting. Op deze korting is uitsluitend de inflatiecorrectie toegepast.

	2004	2005
	€	€
Algemene heffingskorting	1.825	1.894
Ouderenkorting	418	454
Aanvullende ouderenkorting	248	286
Kinderkorting	110	112
Aanvullende kinderkorting		
- gezinsinkomen onder € 28.079	547	690
- gezinsinkomen onder € 29.807	363	504

Eigen-woningforfait

Voor de bezitters van een eigen woning treden twee veranderingen in werking.

Ten eerste verandert het percentage van de bijtelling. Zoals u weet wordt u geacht een voordeel te genieten omdat u een eigen woning bezit. Dat voordeel wordt belast door een bijtelling bij uw inkomen. Het voordeel wordt bepaald op een percentage van de WOZ-waarde.

Nu geldt dat 0,85% van de WOZ-waarde moet worden bijgeteld, waarbij de WOZ-waarde per 1 januari 1999 moet worden genomen. Per 1 januari 2005 geldt een bijtelling van 0,60% over de WOZ-waarde van 1 januari 2003.

Het is overigens nog maar de vraag of dit uiteindelijk tot een lagere bijtelling zal leiden, omdat de WOZ-waarden in het algemeen flink zijn gestegen. De tweede verandering is dat de bijtelling geheel komt te vervallen indien de (hypotheek-)schuld op de woning geheel is afgelost. Als nog een kleine schuld resteert, geldt dat de bijtelling niet hoger is dan de aftrek van de (hypotheek-)rente.

Gehandicapte kinderen

De zogenaamde weekenduitgaven voor gehandicapte kinderen geldt nu voor kinderen die in een AWBZ-instelling verblijven en 30 jaar of ouder zijn. Onder weekenduitgaven worden ook de kosten begrepen die worden gemaakt tijdens de vakanties van het kind.

Deze regeling wordt op twee punten versoepeld. De mogelijkheid om de kosten af te trekken als persoonsgebonden aftrek geldt niet alleen voor de ouders, maar ook voor de broers, zusters en mentoren van het kind. Daarnaast wordt de leeftijdsgrens verschoven van 30 naar 27 jaar.

Aftrekbaar is een bedrag van € 9,00 per dag, verhoogd met de reiskosten.

Zelfstandigenaftrek

Belastingplichtigen die als ondernemer worden aangemerkt en minimaal 1.225 uren per jaar aan hun onderneming besteden, kunnen aanspraak maken op zelfstandigenaftrek. Een aanvullende voorwaarde is dat zij nog geen 65 jaar oud zijn.

De staatssecretaris heeft eerder aangekondigd de

In dit nummer:

- **Belastingplan 2005**
- **Zo oordeelt de rechter**
- **Stamrechtvrijstelling vervalt in 2006**
- **Tweede feitenrecht**
- **Nieuwe werknemer komt niet opdagen**
- **Grijs kenteken**
- **Inhoud Flantinfo's 2000 - 2005**

16e jaargang nummer 4
december 2004

Redactie: mr. drs. C. de Wit

De flantinfo wordt eveneens gepubliceerd op internet onder www.flantua-verheij.nl. U vindt de flantinfo daar als pdf-bestand.

De flantinfo wordt steeds met grote zorgvuldigheid samengesteld. Onze organisatie en haar leden aanvaarden geen aansprakelijkheid voor de gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit het gebruik van de in de flantinfo opgenomen informatie.

Kantoren van flantua-verheij:

Culemborg

Belle van Zuylenlaan 1
4105 JX Culemborg
tel 0345 - 470970
fax 0345 - 470989
culemborg@flantua-verheij.nl

Houten/Schalkwijk

Postbus 10
3998 ZR Schalkwijk
tel 030 - 6011688
fax 030 - 6012358
Provincialeweg 69
schalkwijk@flantua-verheij.nl

Nieuwegein

Postbus 375
3430 AJ Nieuwegein
tel 030 - 6085858
fax 030 - 6085888
Kortestede 57
[nieuwwegein@flantua-verheij.nl](mailto:nieuwegein@flantua-verheij.nl)

Utrecht

Postbus 8041
3503 RA Utrecht
tel 030 - 2881001
fax 030 - 2893311
Livingstonelaan 752
utrecht@flantua-verheij.nl

Woerden/Kamerik

De Kapberg 1
3471 DC Kamerik
tel 0348 - 401610
fax 0348 - 402704
kamerik@flantua-verheij.nl

zelfstandigenaftrek te verhogen. Op 1 januari a.s. wordt de eerste stap gezet. In 2006 en 2007 volgen nog twee kleinere stappen. Voor 2005 geldt de volgende tabel:

Winst van	tot	Zelfstandigen aftrek
€	€	€
-	13.030	9.258
13.030	15.115	8.607
15.115	17.205	7.958
17.205	49.275	7.093
49.275	51.360	6.473
51.360	53.450	5.789
53.450	55.530	5.109
55.530	-	4.490

Investeringsaftrek

De kleinschaligheidsinvesteringsaftrek wordt afgetopt. De bedragen worden als volgt:

Investering van	tot	Aftrek
€	€	
-	2.000	0%
2.000	34.000	25%
34.000	66.000	22%
66.000	97.000	17%
97.000	129.000	14%
129.000	161.000	11%
161.000	193.000	8%
193.000	226.000	5%
226.000	258.000	3%
258.000	-	0%

Geruisloze doorschuiving

De mogelijkheden om een onderneming geruisloos door te schuiven aan een opvolger worden versoepeld. De hoofdregel is dat bij bedrijfsoverdracht sprake is van staking van de onderneming. De 'oude' ondernemer verkoopt immers zijn onderneming en houdt op ondernemer te zijn. De fiscus wil op dat moment zijn claim op de stille en fiscale reserves verzilveren. In de praktijk kan dit een grote belemmering zijn voor de overdracht van een onderneming. Fiscaal is het daarom toegestaan om onder bepaalde voorwaarden de onderneming over te dragen zonder afrekening met de fiscus. Dit wordt geruisloos doorschuiven genoemd.

Degene die de onderneming koopt, de opvolger gaat verder met de boekwaarden van de bedrijfsmiddelen, zoals die in de balans van de verkoper staan. De fiscale claim blijft zodoende in stand en wordt naar de opvolger doorgeschoven.

Om gebruik te kunnen maken van deze regeling moet de opvolger thans aan zekere voorwaarden voldoen: hij moet tenminste 36 maanden voorafgaande aan de overdracht medeondernemer zijn geweest of als werknemer in de onderneming hebben gewerkt. De staatssecretaris wilde die termijn van 36 maanden inkorten tot 24 maanden. De Tweede Kamer gaf de voorkeur aan uitstel van betaling.

De nieuwe regeling houdt in dat ingeval een ondernemer zijn onderneming geheel of gedeeltelijk overdraagt aan een opvolger/natuurlijk persoon hij in aanmerking kan komen voor uitstel van betaling van de belasting over de stakingswinst. Het uitstel geldt alleen voor de belasting die het gevolg is van de overdracht van de onderneming. Een belangrijke voorwaarde is dat de opvolger de overdrachtsprijs geheel of gedeeltelijk moet zijn schuldig gebleven. De verkoper van de ondernemer zal de ontvanger

van de belastingdienst zekerheden moeten stellen. Die zekerheid kan de vorm hebben van het verpanden van de vordering aan de belastingdienst, die de verkoper op zijn opvolger heeft. Al met al wordt het er niet eenvoudiger op.

Deze regeling kan ook worden toegepast als een deel van de onderneming wordt overgedragen. De huidige eis dat het niet overgedragen deel een onderneming vormt, komt te vervallen.

FOR bij staking

Als een ondernemer zijn onderneming staakt, valt de fiscale oudedagsreserve (FOR) vrij. Dat wil zeggen dat de gewezen ondernemer moet afrekenen over de FOR. Dit geldt ook bij een geruisloze doorschuiving van de onderneming naar een opvolger. Per 1 januari mag de stakingsaftrek worden gebruikt: belast wordt dan de vrijval van de FOR minus de stakingsaftrek van € 3.630. Voorwaarde is wel dat het moet gaan om een staking van een gehele onderneming (ingeval de onderneming niet geruisloos zou zijn doorgeschoven of omgezet).

Speur- en Ontwikkelingswerk

Een ondernemer die in een kalenderjaar tenminste 625 uren besteedt aan Speur- en Ontwikkelingswerkzaamheden, kan aanspraak maken op een S&O-aftrek van € 11.000. Voor een startende ondernemer geldt een verhoogde aftrek van € 16.500.

In de praktijk blijkt dat het voor kleine zelfstandigen bepaald niet eenvoudig is om aan dit uren criterium te voldoen. De norm is daarom iets verruimd: in het vervolg moet minimaal 500 uur aan S&O worden besteed om voor de aftrek in aanmerking te komen.

Gemengde kosten

De beperkte aftrek van gemengde kosten wordt belangrijk verlaagd. Gemengde kosten zijn kosten die zowel een zakelijk als een privé-karakter hebben. De beperking van de aftrek houdt nu in dat slechts de gemaakte kosten boven € 1.600 voor aftrek in aanmerking komen. De eerste € 1.600 kan dus niet worden afgetrokken. Op verzoek kan bij de aangifte worden gekozen voor aftrek van 90% van de gemaakte kosten, zonder toepassing van het forfait.

De verandering heeft betrekking op zowel forfait als het percentage.

Vanaf de jaarwisseling geldt dat de gemengde kosten aftrekbaar zijn voor zover zij de grens van € 4.000 overtreffen. In plaats daarvan mag u ook kiezen voor aftrek van 75% (i.p.v. 90%) van de gemengde kosten.

De regeling van de aftrek van gemengde kosten is niet erg evenwichtig. De Tweede Kamer heeft aan de staatssecretaris gevraagd om binnen drie maanden te komen met een nieuw voorstel over de aftrek van gemengde kosten. Dat voorstel moet dan terugwerkende kracht tot 1 januari 2005 krijgen.

Groen beleggen

Groen beleggen is fiscaal aantrekkelijk. Dergelijke beleggingen worden in box 3 vrijgesteld tot ruim € 50.000. Ook geldt een speciale heffingskorting van 1,3% van het vrijgestelde bedrag aan groene beleggingen.

Een belegging is 'groen' als die is aangewezen. In 2005 geldt die aanwijzing ook voor duurzaam bouwen in de utiliteitsbouw. Dat is een belangrijke uitbreiding, want nu geldt de vrijstelling alleen voor duurzaam bouwen in de woningsector. ■

Spaarloon

De spaarregelingen waren bijzonder populair. Dat was eerder de reden van het afschaffen van de premiespaarregeling. In de loop van de tijd is ook de spaarloonregeling minder interessant geworden. Per 1 januari a.s. komt er weer een aanpassing: een werknemer kan maar één keer het vrijgestelde bedrag sparen.

Per werknemer

De hoofdlijn van de regeling is dat een werknemer een bepaald bedrag van zijn brutosalaris belastingvrij mag sparen. Onder bepaalde voorwaarden valt het bedrag na vier jaren te zijn geblokkeerd vrij. Een werknemer mag nu bij verschillende werkgevers sparen. (Natuurlijk moeten die werkgevers dan wel de mogelijkheid om deel te nemen aan een spaarloonregeling aanbieden. Zij zijn daartoe niet verplicht.)

In het vervolg geldt de regeling niet meer per dienstbetrekking, maar per werknemer.

Peildatum

De uitvoering van de regeling is niet zo eenvoudig. Daarom zijn er een paar harde maatregelen getroffen.

Iemand die op 1 januari geen dienstbetrekking heeft kan in dat jaar niet deelnemen aan een spaarloonregeling. Dus ook niet als hij in de loop van het jaar een dienstbetrekking aanvaardt.

Werknemers die op 1 januari bij een werkgever werken die geen spaarloonregeling heeft en in de loop van het jaar gaan werken bij een werkgever die wel een spaarloonregeling aanbiedt, kunnen in dat jaar niet deelnemen.

Een derde beperking is dat werknemers die bij een werkgever niet het maximale bedrag sparen, het restant niet bij een andere werkgever mogen volmaken.

Samengevat: een werknemer kan alleen een spaarloonregeling hebben bij de werkgever bij wie hij op 1 januari in dienst is.

Tarief eindheffing

Een andere verandering die past in de reeks waarmee de regeling minder interessant wordt gemaakt is dat het percentage van de eindheffing, die voor rekening komt van de werkgever, fors wordt verhoogd van 15 naar 25.

Privé-gebruik auto

Het privé-gebruik van een door de werkgever ter beschikking gestelde auto behoort in het vervolg tot het loon (in natura). De reden van deze verandering is dat de naleving van de fiscale regels op dit gebied gemakkelijk kan worden gecontroleerd. Zoals wel vaker gebeurt, wordt de verantwoordelijkheid bij de werkgever gelegd: hij moet op de juiste wijze aangifte doen. Vervolgens heeft de werknemer geen mogelijkheid meer om met een onjuiste aangifte de auto buiten het zicht van de fiscus te houden.

De staatssecretaris komt nog met waarderingsvoorschriften voor personen- en bestelauto's, met uitzondering van de bestelauto's die naar aard en inrichting uitsluitend of nagenoeg uitsluitend geschikt zijn voor het vervoer van goederen.

Door deze verandering behoort de bijtelling tot de grondslag voor de berekening van de premieheffing en de afdrachtverminderingen. Tevens heeft de ver-

andering invloed op de toepassing van de 30%-regeling voor uitgezonden of ingekomen personeel. Een deel van de bijtelling komt in aanmerking voor belastingvrije vergoeding. Nog een ander aspect is dat de bijtelling behoort tot het zogenaamde fictieve loon van een directeur/groot-aandeelhouder. Die dga mag de bijtelling overigens niet tot zijn pensioengrondslag rekenen. Daarin komt dus geen verandering.

Aandelenopties

Het verzilveren van aandelenopties heeft meermaals veel publiciteit gekregen. Managers en bestuurders van grote ondernemingen konden soms enorme bedragen 'cashen'. Ten aanzien van de fiscale behandeling van aandelenopties treedt op 1 januari een wijziging in werking.

Belasting zal worden geheven over het werkelijke voordeel dat een werknemer geniet bij de vervreemding of realisatie van de opties. Het huidige keuze-regime vervalt dus.

Begrip 'werknemer'

Normaal gesproken wordt iemand die niet in Nederland woont en werkt, niet aangemerkt als werknemer. Ten aanzien van hem behoort derhalve in Nederland geen loonheffing te worden ingehouden en afgedragen.

Een belangrijke uitzondering geldt voor personeel dat aan boord van schepen of vliegtuigen werkt. Als sprake is van internationaal verkeer en de dienstbetrekking is aangegaan met een onderneming waarvan de leiding in Nederland is gevestigd, valt dat personeel wél onder het Nederlandse werknemersbegrip, zodat de Nederlandse werkgever loonheffing moet inhouden en afdragen.

In de praktijk geeft dit veel administratieve rompslomp voor de in Nederland gevestigde rederijen en luchtvaartmaatschappijen. Om de lasten voor die werkgevers enigszins te verlichten vallen bedoelde werknemers vanaf 1 januari a.s. buiten het Nederlandse werknemersbegrip. Voor buitenlands personeel dat nagenoeg geheel in het buitenland werkt, hoeft geen loonheffing te worden afgedragen.

Natuurlijk wil de Nederlandse fiscus voorkomen dat deze werknemers tussen wal en schip vallen: ze moeten wel ergens worden belast. Voorwaarde is daarom dat de werknemers onderworpen worden aan belastingheffing in hun woonstaat. Of daadwerkelijk belasting wordt betaald is derhalve niet bepalend. ■

De staatssecretaris wilde de heffings- en invorderingsrente verhogen. Hij stelde voor de opslag van 1,50 procentpunt op de basisherfinancieringsrente te verhogen naar 2,50 procentpunt. De Tweede Kamer heeft er echter nog een schepje bovenopgedaan. De opslag wordt m.i.v. 1 januari 3,00 procentpunt. Nu bedraagt de heffings- en invorderingsrente 3,5%. Door deze aanpassing van de opslag komt de rente uit op 5,0%

Bovendien wordt de manier waarop de rente wordt berekend veranderd.

De rente wordt berekend over de belastingschuld en gaat in op het midden van het tijdvak waarop de belasting betrekking heeft. Ingeval van inkomstenbelasting is het tijdvak gelijk aan een kalenderjaar. Het tijdvak waarop de renteberekening begint te lopen is derhalve 1 juli. ■

Tarief

De verlaging van het tarief van de vennootschapsbelasting heeft eerder de landelijke dagbladen gehaald. De wetgever hoopt hiermee het belastingklimaat in Nederland aantrekkelijker te maken, zodat buitenlandse investeerders kunnen worden aangetrokken en het risico dat in Nederland gevestigde internationals vertrekken wordt verkleind. Andere doelstellingen van deze maatregel zijn het verlagen van de kosten voor ondernemingen, het verhogen van hun rendement, het stimuleren van de werkgelegenheid, enz. Kortom, de wetgever heeft veel nobele bedoelingen.

Het tarief van de vennootschapsbelasting is afhankelijk van de hoogte van de belastbare winst. Over de winst tot € 22.689 geldt een lager tarief dan over het deel van de winst dat boven dat bedrag uitkomt. De tarieven zijn als volgt:

Tarief bij winst	2004	2005	2006	2007
- tot € 2.689	29,0%	27,0%	26,0%	25,0%
- boven € 22.689	34,5%	31,5%	30,5%	30,0%

Restauratie monumenten

Instellingen die actief zijn op het gebied van de restauratie van gebouwen zijn op verzoek vrijgesteld van vennootschapsbelasting, mits zij minstens 90% van hun werk verrichten in het belang van de volkshuisvesting. Deze voorwaarde is een grote beperking, omdat dergelijke instellingen dus maar hoogstens 10% van hun werkzaamheden kunnen besteden aan de restauratie van rijksmonumenten. Per 1 januari is de voorwaarde daarom anders geformuleerd: de instellingen moeten ten minste 90% van hun werk besteden aan de restauratie van woningen of rijksmonumenten. ■

Successiewet

Bedrijfsopvolging

Als een ondernemer overlijdt en een familielid de onderneming voortzet, zijn er lang niet altijd voldoende liquiditeiten om de aanslag successierecht te voldoen. De fiscus heeft hier oog voor gehad en wil voorkomen dat de continuïteit van de onderneming in gevaar wordt gebracht door de aanslag successierecht. Bij een schenking speelt hetzelfde probleem. Bij bedrijfsoverdracht geldt daarom een vrijstelling van 30% van de waarde van de onderneming.

Dat lijkt op zich al heel wat, maar in de praktijk is het niet zelden onvoldoende. De vrijstelling wordt per 1 januari a.s. verhoogd tot 60% van de waarde van de onderneming. Per 1 januari 2007 wordt dit 75%. Voorwaarde is dat de verkrijger de onderneming minstens vijf jaren voortzet.

Naast deze vrijstelling blijft de mogelijkheid om onder voorwaarden uitstel van betaling te krijgen in stand.

Bijzonder tarief

Als u een schenking doet aan een instelling die het algemeen nut dient, is een bijzonder tarief van toepassing. Dit tarief geldt ook als u een dergelijke instelling benoemt tot erfgenaam. Per 1 januari a.s. gaat dit tarief van 11% naar 8%.

Aanvankelijk leek gehele afschaffing van deze heffing niet uitgesloten, maar de wetgever vond dat toch te duur. We moeten het dus doen met een verlaging van het tarief. ■

Onlangs deed de Hoge Raad uitspraak over een interessant geschil. Zoals gebruikelijk zetten we eerste de feiten op een rijtje, waarna de standpunten van de partijen en rechters aan de orde komen.

Casus

Een belastingplichtige (verder: X) exploiteerde een agrarisch bedrijf. Aanvankelijk was dat een melkveebedrijf en een varkensfokkerij. In 1998 wordt een bestemmingsplan vastgesteld dat 90% van de gronden van de onderneming van X aanwijst als 'agrarisch gebied met natuurwaarde en landschappelijke waarde'. Bovendien krijgen de gronden de aanduiding 'groene hoofdstructuur', 'natuurontwikkelingsgebied' en 'gebied voor kleinschalig kamperen'. X begint 'm te knijpen en vraagt zich af of de toekomst van zijn onderneming in gevaar komt. Hij raadpleegt een deskundige. De deskundige verklaart dat een rendabele bedrijfsvoering onder het nieuwe bestemmingsplan uiteindelijk niet mogelijk is: de intensieve veebedrijven van X zullen het veld moeten ruimen.

In 1997 (dus voor de wijziging van het bestemmingsplan) is X begonnen met de aanleg van een camping in Polen. In 1998 is X begonnen met de wijziging van zijn ondernemingsactiviteiten in Nederland. Hij heeft zijn varkensfokkerij en melkveehouderij beëindigd en zijn melkquotum verkocht. In de jaren 1999 en 2000 breidt X zijn Nederlandse activiteiten weer uit met een natuurcamping en een paardenpension.

Geschil

Ter discussie staat de vraag of X een vervangingsreserve mag vormen met de winst die hij

heeft behaald bij de verkoop van het melkquotum en of hij die vervangingsreserve vervolgens mag afboeken van de investering in de natuurcamping en het paardenpension. Normaliter is dit niet toegestaan, omdat de onderneming van X is gestaakt. Maar als sprake is van staking van de onderneming ten gevolge van overheidsingrijpen geldt een uitzondering.

Hof en Hoge Raad

Zowel het Hof 's-Hertogenbosch als de Hoge Raad geven X gelijk. Omdat sprake is van (indirect) overheidsingrijpen mag de vervangingsreserve worden gevormd, hoewel de onderneming van X is gestaakt. De Hoge Raad is het met het Hof eens. Het Hof heeft een juist uitleg gegeven aan het Besluit van de staatssecretaris waar X een beroep op heeft gedaan. In het besluit staat dat tevens onder overheidsingrijpen wordt begrepen de totstandkoming van een bestemmingsplan waarbij de nieuwe bestemming ertoe leidt dat de onderneming uiteindelijk niet langer op de oorspronkelijke plaats kan worden uitgeoefend. De Hoge Raad:

'Het Hof is er namelijk terecht van uitgegaan dat onder een overheidsingrijpen dat uiteindelijk tot beëindiging van de uitoefening van de onderneming op de oorspronkelijke plaats leidt, ook moet worden begrepen: een overheidsingrijpen dat noodzakelijke aanpassingen in de bedrijfsvoering onmogelijk maakt.' De staatssecretaris heeft derhalve tevergeefs cassatieberoep ingesteld.

Commentaar

Dit arrest is van belang omdat het criterium 'staking door overheidsingrijpen' wordt verruimd. Het overheidsingrijpen behoeft niet direct de bedrijfsuitoefening te beletten. Ook als de onderneming ongewijzigd kan worden voortgezet, kan het besluit van de staatssecretaris van toepassing zijn.

Hier was dat het geval. X kon zijn onderneming ongewijzigd voortzetten. Het nieuwe bestemmingsplan stond daaraan niet in de weg. Aanpassingen in de bedrijfsvoering waren X echter niet toegestaan onder de werking van het nieuwe bestemmingsplan. En omdat die wijzigingen in de bedrijfsvoering op termijn noodzakelijk zijn om de beëindiging van het bedrijf af te wenden, is toch sprake van (indirect) overheidsingrijpen.

Reikwijdte

Dit arrest had betrekking op de agrarische sector. Toch zal het ook van invloed zijn op (indirect) overheidsingrijpen in andere sectoren. De overheid stelt vaker regels die een wijziging in de bedrijfsvoering onmogelijk maken. Als daardoor in de toekomst niet aan bedrijfsbeëindiging valt te ontkomen, kan een beroep op het Besluit van de staatssecretaris worden gedaan. De feitelijke staking van de onderneming betekent dan niet dat geen vervangingsreserve zou mogen worden gevormd.

Bovendien mag deze vervangingsreserve worden aangewend bij de aankoop van een onderneming van geheel andere aard, omdat de eis van 'bedrijfseconomisch dezelfde functie' niet geldt. ■

Gouden handdrukken worden veelal gebruikt als startkapitaal voor een nieuwe onderneming. Als iemand ontslagen wordt krijgt hij soms een grote ontslaguitkering of gouden handdruk. Normaal moet daarover worden afgerekend. De bijzondere tarieven zijn afgeschaft. De ontslaguitkering valt dus onder het gewone, progressieve tarief van max. 52%.

In de praktijk worden die gouden handdrukken daarom gebruikt voor het bedingen van een stamrecht bij een speciaal daartoe opgerichte besloten vennootschap. De voormalige werkgever stort de ontslaguitkering rechtstreeks op de bankrekening van de BV. De heffing van belasting vindt dan niet plaats bij het ontslag, maar wordt verschoven naar de toekomst. Als de BV de stamrechtuitkeringen gaat betalen, moet belasting worden afgedragen. Het uitstellen van de belastingbetaling kan erg interessant zijn.

Vanaf 1 januari 2006 is het gedaan met deze stamrecht-BV's. Het fiscale voordeel komt te vervallen, doordat het bedingen van een stamrecht geen reden meer is voor uitstel van de heffing van loonbelasting over de ontslaguitkering. ■

TWEEDE FEITENRECHT

Op 1 januari 2005 treedt een belangrijke verandering in het fiscale procesrecht in werking. Er wordt dan een tweede feitelijke instantie geïntroduceerd. Nu gaat u eerst in bezwaar tegen een belastingaanslag. Als u uw zin niet krijgt kunt u in beroep bij het Hof en vervolgens in cassatie bij de Hoge Raad.

Het beroep bij het Hof is thans de enige feitelijke instantie. De Hoge Raad beoordeelt de feiten niet, maar beantwoordt uitsluitend rechtsvragen: heeft het Hof het recht op een juiste manier toegepast?

Extra oordeel over feiten

Op andere rechtsgebieden wordt al veel langer met een tweede feitelijke instantie gewerkt: de rechtbank en het gerechtshof. Ook in het belastingrecht wordt die rechtsgang nu opengesteld. Als bij het beoordelen van de feiten in eerste instantie een fout wordt gemaakt, kan de tweede feitenrechter die herstellen.

Verloop van de procedure

Het verloop van fiscale procedures is als volgt. De inspecteur legt een belastingaanslag op, waartegen u bezwaar in kunt dienen. De inspecteur doet uitspraak op uw bezwaar. U kunt tegen de uitspraak in beroep gaan bij de Rechtbank. De Rechtbank doet uitspraak op uw beroepschrift. Tegen de uitspraak van de Rechtbank kunt u in hoger beroep bij het Gerechtshof. Daar begint alles weer van voor af aan. U kunt nieuwe argumenten aanvoeren en bent dus niet gebonden aan hetgeen u aan de Rechtbank heeft voorgelegd. In laatste instantie kunt u tegen de uitspraak van het Gerechtshof cassatieberoep instellen bij de Hoge Raad.

Voor- en nadelen

De wijziging heeft zowel voor- als nadelen. Het voeren van een proces in twee feitelijke instanties geeft meer zekerheid over een juiste beoordeling van de feiten. In de huidige rechtsgang is echter de tijd die een procedure in beslag neemt soms een probleem. In bepaalde omstandigheden laat een belastingplichtige een rechtsgang onbenut, omdat hij niet kan wachten tot het Gerechtshof uitspraak heeft gedaan. Door het tussenvoegen van een feitelijke instantie, zal hierin geen verbetering komen.

Verkorte procedure

In het nieuwe formele recht zijn twee mogelijkheden geschapen om de rechtsgang te verkorten.

De belastingplichtige kan de inspecteur verzoeken om de bezwaarfase over te slaan en direct in beroep gaan bij de Rechtbank. In dat geval wordt evenwel toch bezwaar ingediend bij de inspecteur, maar wordt in dat bezwaar het verzoek gedaan om direct naar de Rechtbank te gaan. De inspecteur kan het bezwaarschrift dan doorsturen naar de rechter. De rechter neemt het geschil in behandeling. Als de Rechtbank van mening is dat de inspecteur het bezwaarschrift ten onrechte heeft doorgestuurd, kan de Rechtbank het weer terugsturen naar de inspecteur. Dit kan het geval zijn als de feiten en omstandigheden onvoldoende duidelijk zijn.

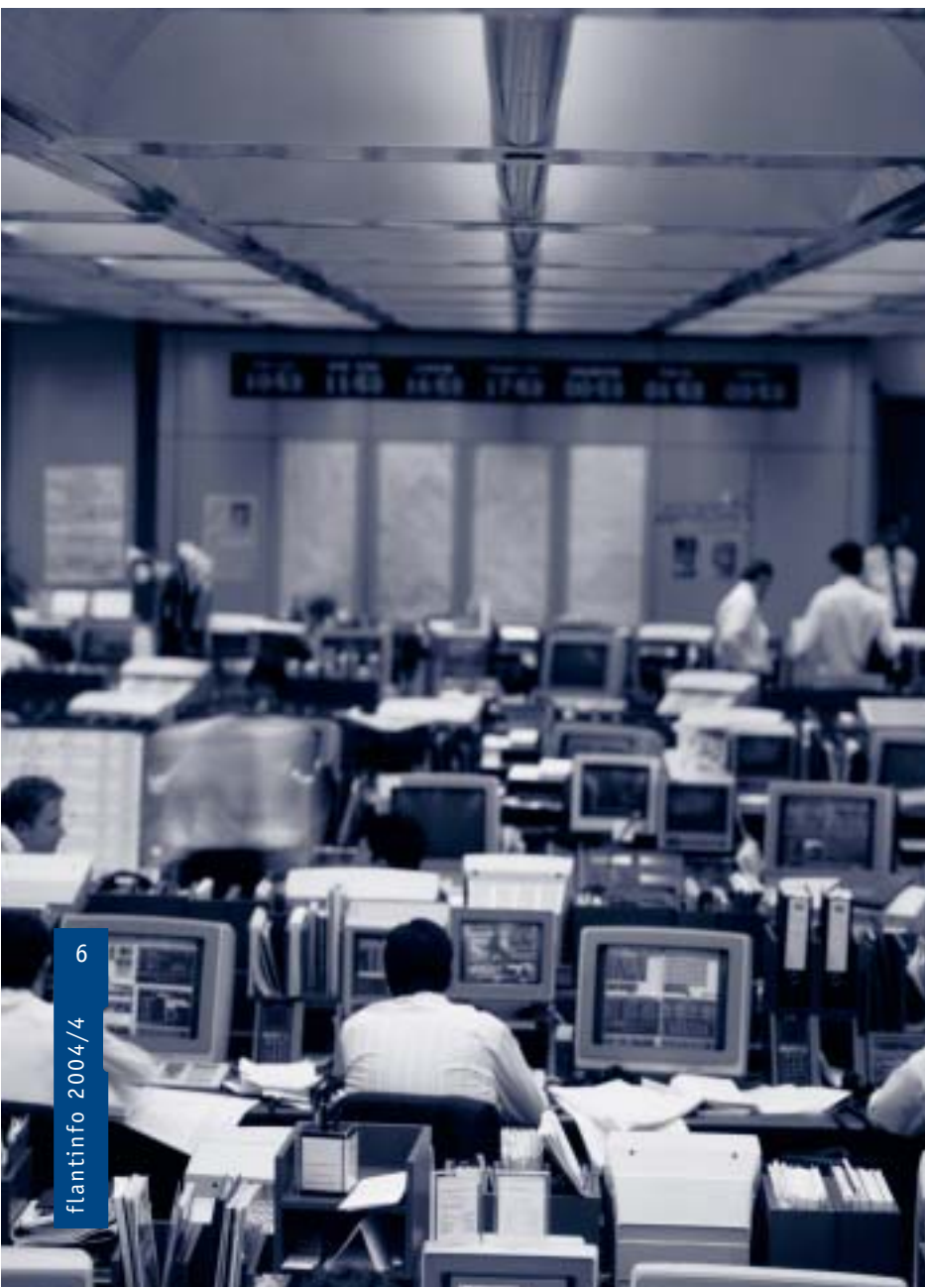
Een andere mogelijkheid om de procedure te verkorten is het overslaan van hoger beroep bij het Gerechtshof. Tegen de uitspraak van de Rechtbank kan rechtstreeks cassatie worden ingesteld, mits zowel belastingplichtige als de minister van Financiën daar schriftelijk om verzoeken.

Tot slot is het mogelijk direct in beroep bij de Rechtbank te gaan (zodat de bezwaarfase wordt overgeslagen) en vervolgens cassatie in te stellen bij de Hoge Raad (zodat hoger beroep bij het Gerechtshof wordt overgeslagen).

Griffierechten

Als u een zaak aanhangig maakt bij de rechter moet u tijdig griffierecht betalen. Doet u dat niet, dan wordt uw zaak niet in behandeling genomen.

De hoogte van het griffierecht is afhankelijk van de persoon van de belastingplichtige: is dat een natuurlijk persoon of een rechtspersoon? Bovendien is van belang over welke belasting het geschil met de inspecteur gaat. Als de rechter u (geheel of gedeeltelijk) gelijk geeft, moet de inspecteur het griffierecht aan u vergoeden. Ook als de rechter uw beroep ongegrond verklaart, kan hij de belastingdienst veroordelen tot het vergoeden van de door u betaalde griffierechten. Of hij dat daadwerkelijk zal doen, hangt natuurlijk af van de feiten. ■

WERKNEMER KOMT NIET OPDAGEN

Stel dat u een arbeidsovereenkomst heeft gesloten met een kandidaat die veel vertrouwen heeft gewekt tijdens uw zorgvuldige selectieprocedure. Afsproken wordt dat de kandidaat op 1 oktober zal beginnen. U ziet het helemaal zitten: eindelijk iemand die u werk uit handen kan nemen! U bereidt zijn komst goed voor. U laat visitekaartjes maken, u koopt alvast een auto die u per 1 oktober aan hem ter beschikking zult stellen. Voor de zekerheid heeft u toch een proeftijd in de arbeidsovereenkomst opgenomen. Je weet maar nooit... De kandidaat vindt de proeftijd geen enkel probleem en tekent de overeenkomst. Alles is klaar. U wacht op 1 oktober.

Tot uw verbijstering belt de toekomstige werknemer, uw redder in nood, u medio september op met de eenvoudige mededeling dat hij besloten heeft de overeenkomst niet na te komen: hij heeft zich bedacht en wil niet bij u komen werken!

De kandidaat denkt dat hiermee de kous af is, maar u denkt daar anders over. U heeft veel kosten gemaakt en wil die verhalen op de kandidaat. U dagvaart hem en vraagt de rech-

ter de kandidaat te veroordelen tot vergoeding van uw kosten. Volgens u is de kandidaat schadeplichtig en moet hij betalen wat u heeft uitgegeven aan wervings- en selectiekosten, de visitekaartjes en de auto.

Op zich niet zo'n vreemde gedachte. Afspraak is afspraak. Toch blijkt de rechter hier 'genuanceerd' over te denken. De rechter is van mening dat de kandidaat formeel geen gebruik kon maken van de proeftijd, omdat de arbeidsovereenkomst (en dus ook de proeftijd) nog niet was ingegaan. De rechter zag dat door de vingers. Belangrijk vond de rechter dat de kandidaat juist door het beroep op de proeftijd, veel ongemak heeft voorkomen. Als hij immers wel in dienst zou zijn getreden had u als werkgever salaris moeten betalen voor 'niet-zinnige arbeid'. Omdat de kandidaat dit heeft weten te voorkomen, achtte de rechter hem niet schadeplichtig.

Dit zou anders zijn geweest als de werkgever uitgaven zou hebben gedaan die specifiek, louter en alleen voor deze kandidaat bestemd waren. Volgens de rechter was daarvan geen sprake: de werkgever had de uitgaven niet met de kandidaat

Ten slotte...

wensen wij u allen
gezellige feestdagen
en, voor het komend
jaar, veel voorspoed
en een uitstekende
gezondheid!

GRIJS KENTEKEN

De aanvankelijke plannen om het grijze kenteken af te schaffen hebben voor veel tumult gezorgd. In de Tweede Kamer bleek er onvoldoende steun te zijn voor dit plan. Het gevolg is dat het grijze kenteken blijft bestaan, zij het in aangepaste vorm. De ingangsdatum van de nieuwe regeling wordt bij Koninklijk Besluit bepaald.

Ondernemers

De regeling van het grijze kenteken blijft bestaan voor ondernemers. Voor de vraag of iemand onder het ondernemersbegrip valt moet worden getoetst aan de criteria die daarvoor in de omzetbelasting gelden. Deze criteria zijn ruimer dan die van de inkomstenbelasting.

Als een ondernemer geheel of gedeeltelijk vrijgesteld van omzetbelasting, dan moet aan andere criteria worden getoetst.

BPM

Als een onderneming in de zin van de Wet op de omzetbelasting een bestelauto koopt, komt hij in aanmerking voor teruggave van de BPM (Belasting van personenauto's en motorrijwiel). Dit is een heel belangrijk onderdeel van de regeling. Met de BPM zijn grote bedragen gemoeid.

Voorwaarde is dat de bestelauto 'meer dan bijkomstig' in het kader van de onderneming wordt gebruikt.

De teruggave van de BPM wordt verleend aan degene op wiens naam het kenteken is gesteld. Ingeval de auto ter beschikking wordt gesteld aan een derde (bijvoorbeeld een personeelslid van de ondernemer), dan is het fei-

telijke gebruik van de bestelauto bepalend voor de vraag of teruggave van BPM mogelijk is.

MRB

Dat een ondernemer recht heeft op teruggave van de BPM, impliceert dat hij aanspraak kan maken op het verlaagde tarief van de motorrijtuigenbelasting (MRB). Voor particuliere houders van een auto met een grijs kenteken is dit niet meer mogelijk. Het verlaagde tarief van de MRB wordt voor hen verhoogd naar het tarief van personenauto's. Binnen de MRB gelden voor één en dezelfde bestelauto derhalve twee tarieven: een voor ondernemers en een voor particulieren. ■

Inhoud Flantinfo 2000 tot en met 2004

Overzicht van de belangrijkste artikelen in de laatste vijf jaargangen van Flantinfo:

Accountantsverklaring nodig? 2000/1		Heffings- en invorderingsrente	2000/1	Piramidespelen	2001/1
Administratie en faillissement	2004/2		2004/4	Premieheffing door fiscus	2004/3
Administratief afdoen	2003/3	Huurwaardeforfeit	2003/2	Privé-gebruik auto	2001/4
Afdrachtvermindering	2004/2	Huwelijksvermogensrecht, Wetsvoorstel	2003/3	Privé-gebruik auto en WAZ	2001/1
Arbeid en Zorg, Kaderwet	2002/1	IB 2001, Vraag en antwoord	2001/1	Privé-gebruik bestelauto	2002/1
Arbeidsintensieve diensten	2004/1	Identificatie werknemers	2002/2	Privé pand verhuurd aan de BV	2000/2
Arbeidskorting, Verhoogde	2002/1	Identificatieplicht	2003/3	Poortwachter verbetering, Wet	2002/2
Arbeidstijden, Boete	2004/3	Inhuren zelfstandigen	2002/4	Proeftijd	2001/3
Autoaccessoires	2001/2	Inkomstenbelasting 2001, Wetsvoorstel	2000/2		
Auto & stalling	2001/2		2000/3	Reiskosten	2003/4
Auto van de zaak	2003/1	Inkomsten uit andere arbeid	2002/2	Reiskostenvergoeding	2004/2
	2004/3	Inhaalafschrijvingen toegestaan	2001/1	Renpaarden	2002/3
		Investeringsaftrek werkkleding	2002/2	Rente, bronheffing	2004/3
				Renteloze lening	2002/1
Belastingplan 2003	2002/4	Juridische bijstand, Kosten	2003/3	Resultaat uit ov. werkzaamheden	2004/3
Belastingplan 2005	2004/4	Juridische splitsing, Belastingvrij	2001/3		
Belastingplicht in binnen- of buitenland?	2000/2			Schenken en teruglenen	2001/3
Bestelauto, Bijtelling	2002/2	Kapitaalverzekering in eigen beheer	2000/3	Scholing, Kosten	2003/4
Betonrot en WOZ	2002/2	Kerstpakketten	2003/3	Selectieve naheffing	2002/3
Bijleenhypotheken	2001/1		2004/3	Spaarloon	2002/4
	2003/4	Keuzevermogen, Herziening	2001/2	Staking en waarde woning	2000/1
	2004/1	Kinderopvang	2004/1	Stamrechtvrijstelling	2004/4
		Krant, Korting op de	2001/2	Successiewetgeving, Modernisering-	2000/3
Boekhouden waar en wanneer u maar wilt	2003/2			Successiewet, Woonplaatsfictie	2003/1
Boete voor suppletie	2000/1	Landbouwvrijstelling wordt beperkt	2000/1		
BTW correctie, Besluit	2003/2	Land- en tuinbouw	2000/3		
BTW en E-commerce	2003/2	Leefijdscriminatie	2004/1	Terbeschikkingstelling	2002/4
BTW en nieuwe eisen factuur	2003/4	Leefijdscriminatie in pensioen	2004/2	Ter beschikkingstelling binnen huwelijk	2001/1
BTW en vergoeding autokosten	2002/3	Levensloopregeling	2003/4		
Buitengewone uitgaven, Tege- moetkoming	2004/2	Lijfrente, Wijzigingen	2001/1	Vakantierechten verruimd	2001/1
Buitenlandse tegoeden	2002/1	Lijfrentepremies	2002/4	Vakantiewoning in 2001	2000/2
Buitenlandse topsporters	2000/3	Loonbegrip, Eenduidig	2000/3	Vakantiewoning, Permanente	2001/3
BV in oprichting	2002/1	Loondoorbetaling bij ziekte	2003/2	40 naar 60 dagen	2002/2
BV, Terugkeer uit	2002/4		2004/1	Verblijfsvergunning, Tijdelijke	2004/2
		Man/vrouw-maatschap	2001/3	Verklaring Arbeidsrelatie	2004/2
Carpoolregeling	2002/4	Meewerkbeloning	2004/3	Verliesverrekening gewijzigd	2001/1
Certificeren van vermogen	2003/1	Melding ongebruikelijke transacties	2003/2	Vermogensbeheer, Normaal -	2001/2
Concurrentiebeding	2001/4	MOT, WID en	2003/4	Verpachte landbouwgrond	2004/2
Conserverende aanslag	2004/1			Voorzieningen, Meer mogelijkheden	2001/1
		Navorderingsaanslag, Lichtvaardige -	2003/2		
Deelneming, aankoopkosten aftrekbaar	2002/2	Ondernemerspakket, Tweede tranche	2000/3	Waardering schuld bij staking	2003/1
Deeltijd, Recht op	2000/3	Ondernemerswoning	2001/2	Waarneming (para)medici	2003/3
DGA is ondernemer	2002/2	Ontslagstelsel, Ander	2001/1	Walvis, Wetsvoorstel	2002/2
DGA ondernemer voor OB	2002/3	Ontslag in proeftijd	2004/2	WAO, Wijziging	2002/2
DGA pensioen aanpassen	2004/1	Ontslag op staande voet	2002/2	WAZ, Afschaffing	2003/4
Dienstjaren, Inkoop van	2003/2	Organisatiestructuur Sociale Zekerheid	2002/2		2004/3
Diploma vervangende verklaring	2004/1	Ouderschapsverlof verruimd	2001/1	Werknemersopties	2001/2
Durfkapitaal	2001/1	Overlijden in zicht van huwelijk	2003/2	Werknemer komt niet	2004/4
		Overlijdenswinst	2002/1	Werkruimte in eigen woning	2001/3
					2004/3
Feestdagen	2002/4			Werkzaamheid, pand en waarde	2001/2
Feitenrechter, Tweede	2004/4	Panden, Afschrijving	2002/4	Wettelijke rente	2004/1
Fietsaftrek	2002/4	Panden in box 3	2004/1	Wettelijke rente handelstransacties	2003/3
Fiscale eenheid, Prioriteitsaandeel en	2003/3	Partner, keuze na aangifte	2004/3	WID en MOT	2003/4
Fiscale beleggingsinstelling	2000/1	PC-privé, Afschaffing	2004/3	Woning, Eigen	2003/4
FOR	2002/3	Pensioen in eigen beheer	2002/3	Woning in aanbouw	2003/3
Foutenleer	2003/2		2003/4	Woning in successie	2002/3
		Pensioen, Regels – aangescherpt	2000/2	WOZ in beweging	2004/2
Gebruikelijk loon	2001/2	Pensioen, Waardering	2001/1		
Gebruikelijk loon in concernverband	2001/3	Pensioenopbouw verlaagd	2002/4	Zfw kleine zelfstandigen	2002/4
Geruisloos doorschuiven	2002/1	Pensioenshoppen, Verbod – vervalt	2000/3	Ziektekosten	2004/2
	2004/3	Pensioen en salary split	2001/3	Zorginstellingen, Verantwoordings plicht -	2000/1
Goodwill	2001/4	Pensioentekort, Berekening van	2003/2	ZZZP-ers, Positie	2000/3
Goodwill en foutenleer	2002/2		2003/3		2003/1
Grensarbeiders, Belgische	2003/2	Personenvennootschappen	2001/3		2004/1
Groen beleggen	2004/4	Personeelsopties, Keuzeregime vervalt	2004/2		
Groene belastingstelsel	2001/3				